

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Γιάννης Μόραλης Μεγάλη αναδρομική έκθεση

20 Σεπτεμβρίου 2018 – 5 Ιανουαρίου 2019

Το 2016 συμπληρώθηκαν εκατό χρόνια από τη γέννηση του ζωγράφου Γιάννη Μόραλη (1916-2009), μιας από τις σημαντικότερες και δημοφιλέστερες καλλιτεχνικές φυσιογνωμίες του ελληνικού 20ού αιώνα: πρωτοπόρος ζωγράφος, ταλαντούχος χαρακτήρας, προικισμένος σκηνογράφος, εξέχων ακαδημαϊκός δάσκαλος. Για να τιμήσουν τον καλλιτέχνη, που έφυγε από τη ζωή το 2009, το Μουσείο Μπενάκη, η Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλ. Σούτζου, το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης και η Γκαλερί Ζουμπουλάκη, με τη σύμφωνη γνώμη και τη συμπαράσταση της οικογένειας του ζωγράφου, αποφασίζουν για πρώτη φορά να συμπράξουν στη διοργάνωση μιας μεγάλης αναδρομικής έκθεσης, που θα περιλαμβάνει το σύνολο του έργου του ιδωμένο από μια νέα σκοπιά.

Ο Γιάννης Μόραλης υπήρξε μία από τις δημοφιλέστερες καλλιτεχνικές φυσιογνωμίες του ελληνικού 20ού αιώνα: πρωτοπόρος ζωγράφος, ταλαντούχος χαρακτήρας, προικισμένος σκηνογράφος και εξέχων ακαδημαϊκός δάσκαλος. Μέσα από ζωγραφικά έργα, σχέδια και χαρακτηριστικά, γλυπτά και αρχιτεκτονικές εφαρμογές, εξώφυλλα δίσκων και εικονογραφήσεις βιβλίων, η έκθεση επιχειρεί να χαρτογραφήσει την πορεία του Γιάννη Μόραλη ανά δημιουργική δεκαετία, αναδεικνύοντας άγνωστες πτυχές της ζωής και του έργου του. Την έκθεση και την έκδοση επιμελείται ο Νικόλαος Παΐσιος, επιστημονικός συνεργάτης της Πινακοθήκης Γκίκα.

Στη νύχτα του χαρτιού

Γνωστά και άγνωστα σχέδια του Νίκου Χουλιαρά
20 Σεπτεμβρίου 2018 – 5 Ιανουαρίου 2019

Το σχέδιο πρόσφερε στον Νίκο Χουλιαρά (1940-2015) την αυτονομία που επιδίωκε στη ζωή και στο έργο του. Τα σχέδιά του δεν είναι σπουδές για μεγαλύτερα έργα, παρά αποτελούν αυτόνομες δημιουργίες με πολυάριθμες τεχνικές και διακατέχονται από τις ίδιες εμμονές με τα ζωγραφικά έργα του: η μνήμη των τοπίων και οι τόποι της μνήμης, οι λέξεις και η γραφή, η βία και η τρυφερότητα του έρωτα, το ερημικό ζώο, η σκιά και η νύχτα, η εικόνα του εαυτού εικονίζονται ολοένα στο χαρτί του.

Αρχικά αφαιρετικά, όπως και τα γραφικά έργα του, τα σχέδια μετέπειτα κατακλύζονται από την ανθρώπινη παρουσία, πιο γραμμική ή πιο περίτεχνη. Τα σχέδια του Νίκου Χουλιαρά κατά τις δεκαετίες του 1960 και του 1970, οι οποίες κυριαρχούν στην παρούσα έκθεση, συχνά αποτελούν ένα είδος προσωπικού ημερολογίου: κάποτε με χιούμορ και με αυτοσαρκασμό, αποτυπώνουν τον φιλικό και καλλιτεχνικό του περίγυρο, την πρώιμη ενασχόλησή του με τη σκηνογραφία και το τραγούδι, τα σπίτια όπου έζησε, τη

ματιά του στην πολιτικοκοινωνική καθημερινότητα, τις γυναικείες φιγούρες και τα ταξίδια.

Αφορμή για την τωρινή παρουσίαση στάθηκε η πρόσφατη ανακάλυψη άγνωστων σχεδίων στη συλλογή του εκλιπόντα καλλιτέχνη, τα οποία χρονολογούνται από τα χρόνια του στην ΑΣΚΤ μέχρι τις τελευταίες δημιουργικές του στιγμές. Στο πλαίσιο της ανάδειξης της σημασίας του σχεδίου στο έργο του Νίκου Χουλιαρά, συμπεριλαμβάνονται επίσης σχέδια από ενόπτητες-σταθμούς στην εκθεσιακή και εκδοτική ιστορία της ζωγραφικής του πορείας.